

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatei Mavruian Nadejda, de avocatul Tataru Gheorghi în numele inculpatului Damaschin Nicolae, de inculpatul Tihovschi Sergiu și avocatul acestuia Zgherea Victoria, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Mavruian Nadejda XXX,

născută la xxx, originar din s.xxx, domiciliată până la reținere în xxx,

Damaschin Nicolae XXX,

născut la xxx, originar și domiciliat până la reținere în xxx,

și

Tihovschi Sergiu XXX,

născut la xxx, originar și domiciliat până la reținere în xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 02 februarie 2015 - până la 14 martie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 18 aprilie 2016 - până la 08 februarie 2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 05 mai 2017 - până la 11 iulie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2016,

au fost condamnați:

- *Mavruian Nadejda* în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de organizarea plecării peste hotare pe un termen de 4 ani.

- *Damaschin Nicolae* în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal la 11 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de organizarea plecării peste hotare pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2010, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de organizarea plecării peste hotare pe un termen de 3 ani.

- *Tihovschi Sergiu* în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de organizarea plecării peste hotare pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Briceni din 30 martie 2010, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de organizarea plecării peste hotare pe un termen de 3 ani.

S-a încasat de la *Mavruian Nadejda* în beneficiul părții vătămate XXX prejudiciul moral în mărime de xxx, de la *Tihovschi Sergiu* în beneficiul lui XXX prejudiciul moral de xxx și de la *Damaschin Nicolae* în beneficiul lui XXX prejudiciul moral de xxx.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că *Mavruian Nadejda* în perioada lunilor iunie – iulie 2014, aflându-se în mun. Chișinău, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său *Damaschin Nicolae* și *Tihovschi Sergiu*, care, se aflau în penitenciarul nr. 3 Leova, în scop

de profit, intenționat, urmărind scopul traficului de ființe umane în scop de cerșetorie, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea de angajare la un lucru bine plătit în Federația Rusă, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, au recrutat-o pe XXX, cu consimțământul acesteia.

Ulterior, Mavruian Nadejda preluând acțiunile infracționale ale soțului său Damaschin N. și Tihovschi S., urmărind realizarea scopului infracțional, obținând acordul victimei XXX de a pleca la muncă în Federația Rusă, acționând în continuare în comun acord cu aceștia în vederea transportării victimei în țara de destinație pentru exploatarea în cerșetorie, din cont propriu i-a procurat bilet de călătorie auto și la data de 05 iulie 2014 i-a organizat transportarea lui XXX până în or. Oreol, Federația Rusă.

Ajungând în țara de destinație, Mavruian N. acționând de comun acord cu Damaschin N. și Tihovschi S., cu scopul privării victimei de posibilitatea de a reveni în Republica Moldova, i-a confiscat acesteia pașaportul național, iar apoi deținând controlul asupra victimei care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, a adăpostit-o într-un apartament nestabilit din or. Oreol, Federația Rusă, unde, prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, precum și în scopul întoarcerii unei datorii, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil și proveniența căreia a fost motivată prin suportarea cheltuielilor de drum a impus-o să cerșească pe o perioadă de o lună de zile.

Damaschin Nicolae în perioada lunilor iunie – iulie 2014, aflându-se în penitenciarul nr.3 Leova, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Tihovschi S. care la fel se deținea în același penitenciar și cu soția sa Mavruian N. care se afla în XXX, în scop de profit, intenționat, urmărind scopul traficului de ființe umane în scop de cerșetorie, în cadrul discuțiilor telefonice, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea de angajare la un lucru bine plătit în XXX, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, au recrutat-o pe XXX.

După care, Mavruian Nadejda preluând acțiunile infracționale ale soțului său Damaschin N. și Tihovschi S., urmărind realizarea scopului

infrațional, obținând acordul victimei XXX de a pleca la muncă în XXX, acționând în continuare în comun acord cu aceștia în vederea transportării victimei în țara de destinație pentru exploatarea în cerșetorie, din cont propriu i-a procurat bilet de călătorie auto și la data de 05 iulie 2014 i-a organizat transportarea lui XXX până în XXX.

Ajungând în țara de destinație, Mavruian N. acționând de comun acord cu Damaschin N. și Tihovschi S., cu scopul privării victimei de posibilitatea de a reveni în Republica Moldova, i-a confiscat acesteia pașaportul național, iar apoi deținând controlul asupra victimei care era în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de acte de identitate și de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, a adăpostit-o într-un apartament nestabil din XXX, unde, prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, precum și în scopul întoarcerii unei datorii, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil și proveniența căreia a fost motivată prin suportarea cheltuielilor de drum a impus-o să cerșească pe o perioadă de o lună de zile.

3. Împotriva sentinței au declarat apel inculpata Mavruian N. și avocatul acesteia Lazovscaia T., avocatul Tataru Gh. în numele inculpatului Damaschin N., inculpatul Tihovschi S. și avocatul Gherța M. în numele acestuia, care au solicitat:

- inculpata Mavruian N., casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare. A indicat că nu a urmărit scopul traficării de ființe umane, nu a recrutat-o pe Xxx și nu a profitat de starea socială a acesteia, pentru a-și îmbunătăți starea sa materială. Are la întreținere cinci copii și se află într-o situație materială dificilă, fiind nevoită să cerșească. Între Albu L. și Xxx a fost o înțelegere, deoarece victima și-a lăsat la Albu L. copii, buletinul de identitate și telefonul, precum și Xxx cunoștea că Mavruian N. se va ocupa cu cerșitul. Nu este de acord cu poziția părții vătămate care a relatat că a plecat în Federația Rusă pentru a lipi afișe contra sumei de xxx, aproximativ xxx, sau în Republica Moldova un astfel de serviciu fiind plătit cu xxx pe zi. În declarațiile părții vătămate există multe contradicții, referitor la persoana care a ajutat-o să ajungă în Republica Moldova.

- avocatul Lazovscaia T. în numele lui Mavruian N., casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui Mavruian N. să fie recalificate în baza art. 302 Cod penal.

În argumentarea apelului a indicat că prin inițierea sau organizarea cerșetoriei, se are în vedere activitatea îndreptată spre atragerea unei persoane sau a unui grup de persoane, care urmează să practice cerșetoria. Astfel, în acțiunile inculpatei sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 302 CP și nu cele în baza cărora a fost condamnată.

- avocatul Tataru Gh. în numele lui Damaschin N., casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

La materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma faptul că Damaschin N. a avut intenția și scopul exploatării părții vătămate. Inculpatul nu neagă faptul că a discutat telefonic cu soția sa, despre faptul că ultima urma să plece la cerșit în Federația Rusă, din cauza situației materiale grele. Această discuție a fost auzită de Tihovschi S. care i-a spus că are o cunoscută foarte bună care l-a ajutat pe el și pe Golub M., iar la moment aceasta are nevoie de ajutor, deoarece părinții au alungat-o de acasă, umblă pe la gări și cerșește. Tihovschi S. l-a întrebat dacă soția sa, Mavruian N. poate să o ia și pe cunoscuta lui la cerșit, la ce inculpatul a răspuns că nu cunoaște. Tihovschi S. a cerut numărul de telefon al soției sale și Damaschin N. la transmis.

Astfel, Damaschin N. nu cunoștea dacă cunoscuta lui Tihovschi S. s-a întâlnit cu soția lui, deoarece ultima a plecat în Federația Rusă, iar el nu a mai discutat cu aceasta.

Faptul că inculpatul nu a comis infracțiunea imputată este confirmată prin declarațiile părții vătămate xxx care a declarat că pe Damaschin N. nu îl cunoaște și nu a discutat niciodată cu el. Aceleași declarații fiind relatate și de martorul Albu L.

Mai mult ca atât, însăși inculpata Mavruian N. a declarat că s-a ocupat cu cerșitul alături de partea vătămată. Ultima a luat în mod individual și conștient decizia de a pleca cu cerșitul în Federația Rusă, pentru a câștiga bani prin cerșit.

Prin urmare, Xxx a fost în situația identică ca și Mavruian N., însă sub aspect procedural Xxx are statut de parte vătămată, iar Mavruian N. de inculpată.

Nu este de acord cu faptul că instanța de judecată a admis acțiunea civilă și a încasat de la inculpat prejudiciul moral, deoarece Damaschin N. nu a săvârșit infracțiunea imputată.

- inculpatul Tihovschi S. și avocatul acestuia, casarea sentinței și

pronunțarea unei hotărâri de achitare. Inculpatul a indicat că sentința de condamnare este bazată doar pe declarațiile părții vătămate, care sunt mincinoase. În instanța de fond i-a fost încălcat dreptul la apărare, fiindu-i respinse toate demersurile adresate. Declarațiile martorului Albu L. nu pot fi reținute ca veridice, deoarece aceasta inițial a avut calitatea de bănuț, iar ulterior a fost impusă să depună declarații împotriva sa. El se află în detenție din 2008 și nu are careva sancțiuni disciplinare, nu a avut telefon mobil în penitenciar deoarece este strict interzis, nu are careva rude cu care să aibă întrevedere sau să-i fie transmise colete.

Suplimentar avocatul a menționat că sentința de condamnare este bazată pe presupuneri și pe declarațiile contradictorii, declarative și neîntemeiate ale părții vătămate Xxx și martorului Albu L.

Astfel, nu a fost dovedit vinovăția lui Tihovschi S., stabilindu-se cu certitudine că inculpatul nu a recrutat partea vătămată.

Tihovschi S. a declarat că cunoștea din auzite că partea vătămată duce o viață grea și anume din spusele lui Golub M., care executa pedeapsă în penitenciarul nr.3 Leova. Însă, deoarece inculpatul executa pedeapsa în același penitenciar, el niciodată nu s-a întâlnit cu victima și nu putea să cunoască care este starea materială a acesteia, precum și alte detalii din viața ei.

La materialele cauzei lipsesc probe care ar demonstra că inculpatul a avut intenția și scopul exploatării victimei, astfel lipsind elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2017, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lor corect au fost încadrate în prevederile art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, potrivit elementelor constitutive traficului de ființe umane, adică *„recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită de mai multe persoane, prin amenințare cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei,*

prin confiscare a documentelor, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate”.

Instanța a menționat că în speță, acțiunea principală a infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, s-a manifestat prin modalitățile de recrutare, transportare și adăpostire a părții vătămate xxx de către Mavruian N. și prin modalitatea de recrutare în cazul inculpaților Damaschin N. și Tihovschi S.

La fel, instanța a reținut, că acțiunea de recrutare a fost manifestată prin racolarea părții vătămate, xxx. Astfel, aceasta a fost probată prin declarațiile atât a părții vătămate, cât și a inculpaților, din care rezultă că Tihovschi S. și Damaschin N. prin înțelegere prealabilă, prin intermediul discuțiilor telefonice i-au organizat lui Mavruian N. întâlnirea cu partea vătămată, care i-a propus acesteia să plece în F. Rusă prin înșelăciune, și anume, sub pretextul de a activa acolo l-a lipit afișe publicitare pe stâlpi cu un salariu de xxx.

Mai mult, acțiunea de recrutare este confirmată și prin declarațiile martorului Albu L., care a comunicat că a locuit în concubinaj cu inculpatul Tihovschi S. cu care are un copil comun. Ea a fost telefonată de inculpat, după o perioadă de timp în care Pascal O. a locuit la ea care i-a spus că i-a găsit ultimei de lucru în F. Rusă, or. Moscova, l-a lipit afișe publicitare.

Cât privește transportarea victimei, acesta s-a manifestat prin organizarea transportării lui xxx de către Mavruian N., în F. Rusă, or. Moscova.

Astfel, prin declarațiile părții vătămate se confirmă că în Federația Rusă a plecat cu autobusul, biletele fiind procurate de către Mavruian N. Totodată, transportul până în Chișinău, la fel a fost achitat de către inculpată.

Referitor la acțiunea de adăpostire, aceasta se confirmă prin faptul că victima a fost adăpostită într-un apartament din xxx, iar după ce ultima s-a adresat organelor de poliție, atât inculpata, cât și partea vătămată au plecat în xxx.

Prin urmare, partea vătămată a fost recrutată de inculpați, iar transportată și adăpostită de către Mavruian N. în interes personal.

La fel, din declarațiile lui xxx, rezultă că ea a fost amenințată de inculpata Mavruian N., că o va omorî dacă nu îi va întoarce suma de xxx, bani care i-a cheltuit pe ea. Precum și faptul că victima era hrănită odată pe zi, din care motive a fost nevoită să cerșească.

De asemenea, starea de vulnerabilitate a victimei se dovedește atât prin

depozițiile lui xxx, a martorilor Albu L., Marin D., precum și a inculpaților, care au comunicat că xxx se afla într-o situație materială grea, fiind alungată de acasă de părinți și având un copil la întreținere.

Starea de vulnerabilitate a fost confirmată și prin referința Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, din care rezultă că familia lui xxx a fost luată la evidența asistentului social, ca familie defavorizată.

Totodată, inculpații au cunoscut la momentul săvârșirii faptei, despre vulnerabilitatea victimei, folosindu-se de poziția precară a acesteia. Cele relatate rezultă din declarațiile inculpaților depuse în instanța de judecată.

Acțiunea adiacentă s-a manifestat prin înșelăciune ce presupune fie prezentarea vădit falsă a realității, fie trecerea sub tăcere a realității, care constă în ascunderea de victimă a faptelor și circumstanțelor care comportă semnificația în împrejurările concrete respective.

Prin urmare, înșelăciunea a avut loc prin inducerea în eroare a victimei de către inculpați, referitor la munca sau a serviciilor care urmează a fi propuse victimei. Lui xxx i s-a spus că ea va presta servicii de lipise a afișelor publicitare în F. Rusă contra sumei de xxx, iar ajungând la destinație a fost obligată să cerșească.

În acest context, instanța a menționat că, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 737a-2014, s-a constatat că xxx prezintă diagnoză de retardare mentală ușoară, ceea ce a dus la realizarea mai rapidă și fără careva eforturi suplimentare a realizării înșelăciunii în scopul exploatării acesteia pentru cerșit.

La fel, instanța a conchis că s-a stabilit cu certitudine faptul că inculpații Damaschin N. și Tihovschi S. profitând de poziția de vulnerabilitate a părții vătămate, iar Mavruian N. inclusiv și prin amenințarea cu aplicarea violenței fizice și psihice, au impus victima să practice cerșitul pe o perioadă de o lună. Mai mult că venitul obținut de către victimă era luat de Mavruian N.

Cât privește acordul părții vătămate de a practica cerșitul, potrivit normei art. 165 Cod penal, nu contează dacă victima a dat sau nu consimțământul de a practica cerșetoria, deoarece acordul lor nu a fost dictat de libera alegere, dar de starea de vulnerabilitate.

Referitor la argumentele avocatului Lazovscaia T. în numele lui Mavruian N., precum că acțiunile inculpatei urmează a fi recalificate în baza art. 302 Cod penal – organizarea cerșetoriei, instanța a menționat următoarele.

Prin organizarea cerșetoriei se are în vedere activitatea de inițiere sau dirijare a cerșetoriei, concretizată în: - luarea deciziei de practicare organizată a cerșetoriei; - selectarea persoanelor care vor dirija activitatea unor subdiviziuni ale rețelei de cerșetori; - darea unor ordine și dispoziții referitoare la chestiunile curente ale rețelei de cerșetori; - efectuarea controlului asupra executării acestora; - dirijarea efectuării unor activități concrete ale rețelei de cerșetori; - înaintarea propunerii unor persoane să-și dea consimțământul de a fi cerșetori; - ținerea de adunări ale cerșetorilor, pentru a discuta unele probleme de interes comun; - înzestrarea cerșetorilor cu mijloace necesare activității acestora; - punerea de acord a eforturilor unei rețele de cerșetori sau a unor cerșetori aparte în vederea obținerii unor scopuri comune etc.

Constrângerea unei persoane la practicarea cerșetoriei nu intră sub incidența art. 302 Cod penal. În astfel de cazuri, fapta urmează a fi calificată, după caz, conform art. 151,152, 155, 165, 206 sau altor articole din Codul penal, ori potrivit art.78 Cod contravențional.

Infracțiunea nominalizată la art. 302 Cod penal este o infracțiune formală, care se consideră consumată din momentul organizării cerșetoriei.

Astfel, este de menționat că victima își dă acordul în mod liber, adică voința sa de a cerși aparținându-i în totalitate.

Scopul infracțiunii constă în obținerea pentru făptuitor sau pentru altul foloase materiale injuste. Pentru calificarea faptei conform art.302 CP nu are importanță dacă acest scop a ajuns să fie realizat.

În cazul traficului de ființe umane, scopul constă în exploatarea victimei pentru cerșetorie. Doar în subsidiar scopul traficului de ființe umane se poate exprima în obținerea pentru făptuitor sau pentru altcineva a unor foloase materiale injuste.

Însă, în speță, partea vătămată xxx nu a fost de acord să practice cerșitul, precum și aceasta a fost informată că în Federația Rusă se va ocupa cu lipirea afișelor publicitare, motiv pentru care s-a adresat la organele de poliție din țara nominalizată că a fost obligată de a practica cerșitul. Astfel, când partea vătămată a avut posibilitatea s-a adresat unor persoane care au ajutat-o să revină în Republica Moldova. Cele menționate, rezultă din actele parvenite la da autoritățile competente ale Federației Ruse, din partea BNC Interpol Moscova acumulate în cadrul examinării pe cauza data, din care rezultă că în

perioada lunii octombrie 2014 victima practicase cerșitul, ulterior fusese cazată la cet. Polehina V., care a contactat rudele părții vătămate, pentru transmiterea documentelor necesare de a reveni în Moldova, ulterior, cu trenul Moscova-Chișinău a sosit în Moldova.

Prin urmare, deosebirea dintre organizarea cerșetoriei și traficul de ființe umane constă în finalitatea urmărită prin săvârșirea lor. Astfel, prin comiterea infracțiunii de organizare a cerșetoriei făptuitorul trage foloase de pe urma practicării cerșetoriei de către victimă. Ultima își însușește o parte substanțială din beneficii. Iar în cazul traficului de ființe umane, folosul obținut astfel este însușit în întregime (sau într-o proporție ce semnifică exploatarea) de către făptuitor.

În acest sens, instanța a conchis că toate veniturile obținute de aceasta le transmitea inculpatei Mavruian N., care i-a spus că urmează să-i restituie datoria suportată în legătură cu transportarea și cazarea acesteia.

La fel, instanța a respins argumentele apelanților precum că partea acuzării nu a prezentat probe care ar confirma vinovăția inculpaților, bazându-și soluția de condamnare doar pe declarațiile părții vătămate, interpretând greșit declarațiile martorilor Albu L. și Marin D., or, concluziile privind vinovăția lui Mavruian N., Damaschin N. și Tihovschi S. în săvârșirea infracțiunii imputate au fost bazate pe declarațiile părții vătămate xxx, a martorilor și actele cauzei: procesele-verbale de examinare a obiectului, de consemnare a plângerii verbale a victimei, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, procesele-verbale de confruntare.

Referitor la acțiunea civilă, instanța a reținut că, în temeiul art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit materialelor cauzei, partea vătămată a înaintat acțiune civilă solicitând încasarea din contul inculpaților prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei.

În acest sens, instanța conchide că, potrivit art. 1422 alin.(1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute

de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Astfel, instanța de fond, prin admiterea acțiunii civile, cu încasarea prejudiciului moral de la Mavruian N. a sumei de xxx, de la Tihovschi S. – xxx și de la Damaschin N. - xxx, a ținut cont de caracterul acestui prejudiciu, de suferințele morale suportate de către partea vătămată și anume că inculpații profitând de starea ei de vulnerabilitate, condiționată de handicapul fizic, situația materială precară, naivitate în care se afla xxx și lipsa unei experiențe de a merge de sine stătător în afara țării, au înșelat-o că îi vor găsi un loc de muncă bine plătit, fiind siguri că va fi acceptată propunerea lor.

La fel, din partea lui Mavruian N., victima aflându-se în F. Rusă, a fost lipsită de dreptul la libera alegere, impusă să cerșească, precum și de dreptul de a comunica cu cei apropiați de acasă, fiind supusă înjosirilor și botjocurilor, care până la urmă a reușit să fugă, iar prin intermediul cet. V. Polehina a revenit în Moldova. Prin urmare, partea vătămată pentru a-și reveni la integritatea psihică a urmat un curs de reabilitare psihologică la Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane, fapt dovedit prin confirmarea nr. 28 din 04.03.2016, unde în calitate de victimă a traficului de ființe umane, în perioada 03.09.2014-07.10.2014, a fost plasată la Centru și a beneficiat de asistență socială, psihologică, medicală și juridică.

Totodată, instanța de apel a menționat că din conținutul cererilor de apel apelanții au invocat aceleași argumente care le-au nominalizat în instanța de fond, fiindu-le date răspuns detaliat, respectându-se dreptul la un proces echitabil a părților, inclusiv sub aspectul motivării hotărârii de condamnare, sentința conținând răspunsuri la fiecare argument invocat de părți.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate au declarat recurs ordinar avocatul Bulbuc B. în numele inculpatei Mavruian N., avocatul Tataru Gh. în numele lui Damaschin N., inculpatul Tihovschi S. și avocatul acestuia Zgherea V., care au solicitat:

- avocatul Bulbuc B. în numele lui Mavruian N., invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.8) CPP, solicită, casarea hotărârii contestate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

A menționat că potrivit art. 384 alin.(3), (4) CPP, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază

soluția numai pe probele care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată. Potrivit art. 414 alin.(3) CPP, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

Astfel, în acțiunile lui Mavruian N. lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, deoarece inculpata nu dirija de careva scop special, cum a fost menționat de către acuzare – scopul de exploatare prin cerșetorie, ea având un comportament firesc, legal și moral, dorind să o ajute pe xxx căreia i-ar fi fost greu să se descurce singură la drum, or, însăși victima singură a dorit să plece în F. Rusă pentru a-și găsi un loc de muncă. Personal, xxx i-a comunicat lui Mavruian N., că anterior s-a ocupat cu cerșitul și cunoaște cum se face.

În sensul art. 165 Cod penal, recrutarea, adăpostirea și transportarea au valoare juridică doar dacă sunt efectuate întru atingerea unuia dintre scopurile indicate în dispoziția aceluiași articol. Deoarece scopul nu a existat, nici acțiunile menționate nu au caracter ilicit.

Acțiunea de adăpostire înseamnă plasarea victimei într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane, care ar putea denunța traficantul. Însă, la materialele cauzei nu există nici o probă din care să rezulte că victima ar fi fost închisă în casă ori că i s-ar fi limitat posibilitatea de ieșire, deplasare, comunicare cu alte persoane etc. Nu s-a adus atingere libertății acesteia, precum nici dreptului la libera circulație. Partea vătămată a declarat că aflându-se în F. Rusă, când se ocupa cu cerșitul, era liberă și se putea deplasa oriunde dorea. Acest fapt denotă că în privința ultimei nu au fost exercitate presiuni, nefindu-i limitat libertatea de circulație.

Totodată, drept mijloc de realizare a faptei infracționale a fost reținut și elementul de abuz de poziție de vulnerabilitate, datorită situației precare din punct de vedere al supraviețuirii sociale, însă nu sunt probe care să dovedească faptul că Mavruian N. ar fi cunoscut despre o asemenea stare. Însăși inculpata având la întreținere 5 copii minori, fiindu-i destul de greu să le asigure un trai decent, astfel acesteia fiindu-i complicat să de-a apreciere stării de vulnerabilitate a unei terțe persoane.

În acest sens a făcut referire la Legea privind prevenirea și combaterea

traficului de ființe umane nr. 241 din 20.10.2005, Protocolul pentru prevenire, suprimare și pedepsirea traficului de ființe umane, adițional Convenției ONU împotriva criminalității transnaționale organizate din 15.11.2000 și Hotărârii explicative a Plenului CSJ nr. 37 din 22.11.2004, unde este explicat termenul de stare de vulnerabilitate. Potrivit legii penale, lipsa a cel puțin unui element constitutiv al componenței de infracțiune face imposibilă și ilegală imputarea infracțiunii.

La fel, a indicat că în instanța de apel apărarea a solicitat audierea a doi martori, care în opinia acestuia ar fi putut comunica instanței date importante despre circumstanțele reale ale cauzei, unul din ei fiind Duca G. fiul lui Mavruian N., însă solicitarea a fost respinsă.

Prin respingerea solicitării privind audierea martorilor a fost îngăduit dreptul lui Mavruian N. la un proces echitabil și contradictoriu.

Consideră că prin dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, ar putea audia persoanele vizate în calitate de martori, iar declarațiile acestora ar avea importanță la modificarea soluției instanței, deoarece inculpata pledează nevinovată și martorii respectivi ar putea dovedi acest fapt.

- avocatul Tataru Gh. în numele inculpatului Damaschin N., care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) CPP, solicită, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Inculpatul vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, însă a explicat instanțelor de judecată cum s-au desfășurat circumstanțele cauzei.

Astfel, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Prin urmare, instanța de judecată neîntemeiat a încadrat acțiunile lui Damaschin N. în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele infracțiunii imputate și anume latura obiectivă și cea subiectivă și anume: recrutarea persoanei, intenția și scopul exploatării victimei.

Damaschin N. nu neagă că a discutat telefonic cu soția sa Mavruian N. despre faptul că ultima dorea să plece la cerșit în F. Rusă din cauza situației materiale grea, discuție ce a fost auzită de Tihovschi S. Însă, ultimul i-a spus că are o cunoscută bună care are nevoie de ajutor, astfel l-a întrebat dacă soția sa va putea să o ia și pe aceasta, adică pe xxx la cerșit, la ce inculpatul i-a răspuns că nu știe. Cum au derulat acțiunile ulterior inculpatul nu cunoaște,

deoarece soția sa a plecat în Federația Rusă, iar el nu a mai discutat cu ea. Despre toate cele întâmplate a aflat de la procuror.

Faptul că inculpatul nu a comis infracțiunea de trafic de ființe umane este confirmat prin declarațiile părții vătămate xxx, care a explicat că nu îl cunoaște pe el și nici nu a discutat cu acesta, declarațiile martorilor Albu L., Marin D., precum și a inculpatei Mavruian N.

A menționat că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, Or, potrivit jurisprudenței constantă a CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (cauzele Suominen c. Finlandei, Kuznetsov și alții c. Rusiei).

Astfel, contrar prevederilor art.6 alin. (3) din Convenție, învinuirea formulată de către organul de urmărire penală și constatată ca fiind dovedită de către instanța de fond și cea de apel este abstractă și neconcretă, deoarece nu s-a stabilit care acțiuni ale inculpatului Damaschin N. au dus la traficul victimei.

Intenția prezumă un anumit scop și anumite circumstanțe care ar explica motivul și temeiul traficării persoanei, însă la materialele cauzei lipsesc astfel de probe.

- inculpatul Tihovschi S., care, fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei. În argumentarea recursului a menționat că a fost condamnat pentru o faptă pe care nu a săvârșit-o. I-au fost încălcate drepturile la apărare, deoarece este o persoană vulnerabilă și nu dispune de surse financiare pentru a încheia contract de asistență juridică cu un apărător pentru a-și demonstra nevinovăția, însă în instanța de apel i s-a acordat un apărător din oficiu, Zgherea V., fără a fi întrebat dacă el este de acord ca acest avocat să-i apere interesele.

Învinuirea adusă este una neîntemeiată, bazându-se pe declarațiile mincinoase ale părții vătămate xxx și martorului Albu L., care au interes personal în acest caz.

Pe parcursul urmăririi penale și instanței de judecată a înaintat mai multe demersuri de a fi audiați mai multe persoane pentru a elucida cauza și anume: Golub M., Rogac O., Aculenco T., Androsiuc V., Androsiuc V., care

pot confirma nevinovăția sa, fără a motiva soluția demersurilor.

- avocatul Zgherea V. în numele lui Tihovschi S., care a invocat temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare. A menționat că instanțele judecătorești au dat o apreciere juridică incorectă probelor administrate și ca urmare a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Instanțele de judecată și-au bazat soluția de condamnare pe declarațiile părții vătămate xxx și martorului Albu L., declarații care sunt contradictorii, declarative și neîntemeiate.

Mai mult ca atât, martorul Albu L. pe acest dosar a avut calitate de bănuit și declarațiile acesteia urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt depuse cu scopul de a duce în eroare instanța de judecată.

Învinuirea înaintată lui Tihovschi S. nu a fost dovedită, astfel nu s-a stabilit că inculpatul a recrutat partea vătămată.

Recrutarea în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinate de scopurile stipulate în art. 165 și 206 Cod penal.

Totodată, instanța a reținut că inculpatul a recrutat victima prin abuzul poziției de vulnerabilitate, însă acțiunea nominalizată constă în analiza de către traficant a stării speciale în care se găsește o persoană datorită stării sale de vulnerabilitate, ansamblu de situații disperate care poate face un om să accepte exploatarea sa, fiind necesar de a stabili prezența stării speciale ale victimei, influența acestui element asupra consimțământului persoanei traficate, precum și utilizarea de către infractor a poziției de vulnerabilitate a victimei.

Tihovschi S. în declarațiile sale a menționat că cunoștea din auzite că partea vătămată duce o viață grea și anume din spusele lui Golub M. Însă, deoarece inculpatul este condamnat pentru o altă cauză și niciodată nu s-a întâlnit cu partea vătămată, el nu putea să cunoască în ce stare este victima și alte detalii din viața ei.

Consideră că instanța greșit a apreciat critic declarațiile martorului Marin D., invocând că aceasta fiind o prietenă a inculpatei Mavruian N., astfel prin declarațiile sale martorul urmărește scopul de a-i ajuta inculpatei evitarea răspunderii penale pentru fapta comisă. Cu această concluzie nu este de

acord, deoarece martorul a fost audiat sub jurământ și preîntâmpinat despre răspunderea penală în caz de dare a declarațiilor mincinoase. Astfel, martorul nominalizat a declarat că aflându-se în vizită la Mavruian N., la aceasta se afla partea vătămată și o nepoată de a lui Mavruian N. Ele discutau despre plecarea în F. Rusă și anume că vor pleca cu cerșitul. Marin D. le-a spus că și ea ar dori să plece, însă nu cunoaște cum să cerșească, la ce xxx. a asigurat-o că ea cunoaște cum se cerșește și o va învăța.

Aceste depoziții confirmă că inculpatul nu a traficat partea vătămată.

Pe parcursul cercetării judecătorești, partea apărării a înaintat un demers privind audierea martorului Rogac O., în scopul stabilirii tuturor împrejurărilor, însă acesta a fost respins.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de către avocat și inculpatul Tihovschi S., considerându-le inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că recurenții consideră că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii, însă instanțele de fond, judecând cauza, just au constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect, au încadrat acțiunile făptuitorilor. Astfel, recurenții nefiind de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele date nu se conțin în temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) CPP.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Recurenții în recursurile declarate au invocat temei pentru recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, care prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorii recursurilor, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond, menținută de instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Din textul deciziei recurate rezultă că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelurilor declarate de inculpați și avocații acestora, precum și se vede că dispozitivul deciziei nu contrazice cu motivarea soluției, acesta este expus destul de clar.

Instanța de apel, examinând apelurile declarate, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat inculpații, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina lui Mavruian N., Damaschin N. și Tihovschi S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, este dovedită.

Argumentele avocaților Bulbuc B., Tataru Gh., Zgherea V. în numele inculpaților și a inculpatului Tihovschi S., precum că instanța de apel a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză nu au nici un suport legal.

Din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras, având în vedere *declarațiile părții vătămate xxx*, care a declarat că pe inculpata Mavruian N. o cunoaște, anterior a lucrat cu ea. Pe Tihovschi S. și Damaschin N. nu-i cunoaște. Prin intermediul saitului „Odnoklassniki” a făcut cunoștință cu Golub M. cu care a vorbit aproximativ 2 luni, căruia i-a explicat că nu are de lucru, la ce ultimul i-a spus că-i va găsi el. Pe perioada nominalizată i-a spus că îi va telefona d-nul Sergiu, un prieten de al său. Sergiu a telefonat-o, spunând să plece la soția lui în r-nul Briceni, astfel ea poate să plece în or. Chișinău și îi va găsi de lucru la o fermă de porci. Ea i-a explicat că nu are bani de drum pentru a ajunge la Chișinău, însă Sergiu i-a spus că la stație va ieși un băiat care îi va transmite 200 de lei. Ajungând la Chișinău, a telefonat-o Sergiu care i-a transmis că de lucru nu este nimic, însă va fi telefonată de soția lui, Ludmila. În seara respectivă a dormit la gară, iar a doua zi dimineața a sunat-o Ludmila, care i-a spus că-i va achita drumul,

astfel s-a pornit în xxx. Ludmila a întâlnit-o, i-a achitat drumul de la Chișinău și a plecat la domiciliu acesteia, unde a stat aproximativ o săptămână și jumătate. Ludmila a fost sunată de la ferma de porci comunicându-i că nu este de lucru. Ulterior, aceasta și-a telefonat soțul, care după o săptămână i-a spus că este de lucru peste hotare, în Rusia la încheiat publicitate pe stâlpi. Când a plecat de la Ludmila, a lăsat la domiciliul acesteia buletinul de identitate și un telefon mobil. Ludmila a sunat-o pe Mavruian N. și a spus să o întâlnească pe xxx la Chișinău pentru a-i achita drumul. Mavruian N. a întâlnit-o, achitându-i drumul și a întrebat-o dacă are pașaport, la ce a răspuns că are, însă este acasă la Leova. A plecat la domiciliu după pașaport, după care s-a întors înapoi la Chișinău, bani pentru drum i-a achitat Mavruian N. Revenind la Chișinău a sunat-o, sau a fost sunată de inculpată, care, i-a explicat cum să ajungă la ea. Înainte de a pleca în Federația Rusă, Mavruian N. i-a promis că va încheia afișe publicitare pe stâlpi cu un salariu de 5000 ruble rusești. A stat la Mavruian N. o zi, după care ultima și-a luat feciorul pe nume Grișa și au plecat în xxx. Biletele pentru transport le-a procurat Mavruian N. Ajunși la destinație, adică în F. Rusă, Mavruian N. i-a luat telefonul și pașaportul. Ea i-a transmis un anunț pe care scria că are nevoie de o intervenție și a trimis-o să cerșească. Nu a fost de acord cu cerințele inculpatei, însă aceasta i-a spus că dacă nu-i întoarce datoria, atunci nu va ajunge acasă, adică a amenințat-o, iar pașaportul și telefonul nu le va vedea. Astfel, s-a speriat, fiind nevoită să cerșească pe la magazine, biserici. Mavruian N. i-a spus că a găsit un apartament, iar seara va veni și o va duce la apartament. Seara, Mavruian N. văzând că a adus puțin bani, i-a spus că nu va mai ajunge acasă și nu va mai vedea familia, iar dacă nu-i va întoarce suma de 10 mii ruble, care a cheltuit pe ea în Federația Rusă o va omorî. Speriindu-se a fost de acord să cerșească mai departe. A cerșit aproximativ o lună. Într-o zi s-a dus la poliție în xxx, unde s-a plâns și împreună cu poliția a mers la apartament unde stătea cu Mavruian N. și feciorul acesteia. Ajungând la apartament, inculpata i-a arătat că are toate documentele în regulă, iar xxx este o rudă de a sa, ea a achitat poliției careva bani, după care aceștia au plecat. Apoi, Mavruian N. cu feciorul său o numeau cu cuvinte urâte, amenințându-o cu moartea, că nu va ajunge acasă, nu îi va vedea pe părinți, telefonul și documentele le va arunca, va locui ca un boschetar, ce dacă s-a adresat la poliție consideră că se vor speria. Banii obținuți în urma cerșitului erau însușiți de către Mavruian N. Poliția când a fost la apartament, i-au spus că a doua zi să elibereze apartamentul și ei au

plecat în xxx. Acolo, a cerșit o zi, iar a doua zi a fugit. Mergând pe drum, noaptea a văzut la o casă că arde lumina și s-a apropiat. Era mai departe de xxx. A strigat la poartă, au ieșit stăpânii, ea le explicat ce a pățit, aceștia au adăpostit-o și ajutat-o să ajungă la Moldova. A sunat acasă și a vorbit cu mama, explicându-i că se află fără buletin de identitate și nu are nici o sursă de existență; - *declarațiile martorului Albu L.*, care a relatat că pe Tihovschi S. îl cunoaște, au locuit în concubinaj și au o fiică. Pe Damaschin N. și Mavruian N. nu-i știe. Pe partea vătămată xxx a cunoscut-o pe 20 iunie 2014. Până la data nominalizată a fost telefonată de Tihovschi S. care i-a spus că cunoaște o persoană pe nume „Olga” care a fost alungată de acasă și de câteva zile stă la gară, nu are unde locui și ce mânca. Tihovschi S. i-a spus să o ia la dânsa și să-i caute de lucru. La început nu a fost de acord, deoarece și ei îi era foarte greu, apoi, fiind telefonată de nenumărate ori de către inculpat a fost de acord, iar acesta i-a transmis numărul de telefon al victimei xxx. A sunat-o și i-a spus să vină în s. Halahora de Jos și când va ajunge îi va achita costul drumului. A întâlnit-o pe xxx care era împreună cu o fetiță de vre-o opt ani pe nume Andriana, copila era flămândă și cu încălțăminte ruptă. Xxx s-a aflat la ea aproximativ o săptămână, iar ea l-a sunat pe Tihovschi S. spunându-i că nu o mai poate ține pe victimă să locuiască la ea, deoarece singură îi este greu, la ce Tihovschi S. i-a spus că va întreprinde ceva și îi va găsi de lucru. Ulterior, a telefonat-o inculpatul care i-a spus că i-a găsit de lucru lui xxx la Moscova, la înleiat afișe. Ea i-a spus că nu răspunde de partea vătămată, atunci inculpatul a vorbit personal cu victima, înțelegându-se și întrebând-o dacă are documente, la ce ea i-a spus că are. A doua zi din nou a sunat Tihovschi S. și a vorbit cu xxx, înțelegându-se când să se urce la rutieră și el a întrebat-o dacă nu mai dorește cineva să se ducă la muncă. Tot el, i-a propus surorii sale Cojocari T., spunând că-i va da bani în sumă de 700 dolari pe lună, la ce sora a refuzat, inclusiv și ei i-a propus. Tihovschi S. i-a spus să o conducă la rutieră, totodată a întrebat-o pe xxx ce va face cu fetița, la ce xxx i-a spus că o va lăsa câteva zile la ea, după care va veni mama sa și o va lua. xxx a rugat-o să lase pașaportul și telefonul mobil, iar când se va întoarce înapoi le va lua. A condus-o pe victimă la rutieră și l-a sunat pe inculpat comunicându-i acest fapt. Seara a telefonat-o și pe xxx, care i-a spus că a ajuns la Chișinău, totul fiind bine. Ce a fost mai departe nu cunoaște. De la Tihovschi S. cunoaște că xxx a ajuns la Moscova și lucrează. Tot de la el a aflat că victima urma să plece cu o femeie pe nume „Nadea”. Tihovschi S. i-a spus că victima a trecut pe la

penitenciar și a trecut telefoane, de acolo o cunoaște. Inculpatul i-a promis atât lui xxx, cât și lui Cojocari T. ca să plece la Moscova la lucru la lipit afișe. Nu a telefonat-o pe Mavruian N. și nu a știut la ce lucru pleacă xxx. Ultima nu s-a dus la cerșit, dar la lipit afișe; - *procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale din 13.08.2014* depusă de către Țurcan A. (mama victimei xxx) prin care solicită organele de drept să întreprindă măsurile necesare în scopul investigării circumstanțelor, prin care două persoane necunoscute pe nume Liuda și Nadea, ambele originare din R. Moldova, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul angajării în calitate de dădacă au racolat-o și transportat-o pe Xxx în Federația Rusă, regiunea Xxx, unde, fiind-i sechestrare actele de identitate a fost impusă să cerșească; - *informația nr.33 din 28.01.2015* prezentată de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, potrivit căruia a fost evaluată situația familiei xxx, constatându-se că familia este în vizorul asistentului social comunitar ca familie defavorizată; - *procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014*, prin care au fost examinate actele ridicate de la xxx cu care ultima a ajuns în Republica Moldova și anume – titlu de călătorie, poliță de asigurare și tichetele de călătorie, care confirmă faptul că xxx s-a întors din or. Breansk, F. Rusă în R. Moldova la data de 30.08.2014; - *procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.09.2014*, potrivit căruia a fost examinată informația cu privire la traversarea frontierei de stat a participanților pe cauza penală, care demonstrează faptul că xxx a ieșit din R. Moldova la data de 05.07.2014 împreună cu Mavruian Nadejda; - *procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 04.09.2014*, potrivit căreia xxx a recunoscut-o pe Mavruian N. care sub pretextul de a o angaja la muncă în F. Rusă i-a organizat transportarea în xxx, unde, i-a luat pașaportul și impusă să cerșească; - *procesul-verbal de percheziție corporală din 23.10.2014* efectuat în privința lui Mavruian N., în rezultatul căruia au fost ridicate și depistate buletinul de identitate și fișa de însoțire a acesteia, precum și un telefon mobil de model Nokia R 803 cu cartela sim; - *procesul-verbal de examinare a obiectului*, fiind examinate obiectele ridicate în cadrul percheziției corporale a lui Mavruian N. și anume telefonul mobil în urma căruia s-a constatat legătura cu Albu L. și numărul de telefon prin intermediul căruia din Penitenciarul nr.3 Leova se comunica cu Tihovschi S. și Damaschin N.; - *ordonanța de anexare a corpurilor delictive la materialele cauzei;* - *procesul-verbal de confruntare din 27.10.2014* efectuat între Albu L. și partea vătămată Xxx, în cadrul căruia victima a confirmat faptul că a locuit la Albu L. acasă, însă

propunerea de a pleca în Rusia la muncă a făcut-o Serghei, ea a acceptat, o asemenea propunere i-a fost făcută și lui Albu. Ultima nu a amenințat-o prin telefon când ea nu dorea să cerșească în Federația Rusă, iar legătura cu Mavruian N. i-a făcut-o Serghei, dar nu Ludmila cum a relatat anterior. Lucrurile sale personale le-a lăsat de bună voie la domiciliul lui Albu. Astfel Albu cunoștea ca și Olga că în Federația Rusă în caz dacă plecau ambele urmau să se ocupe cu lipirea afișelor pe panourile de anunțuri; - *procesele-verbale de examinare din 28.01.2015* a descifrărilor convorbirilor telefonice ale participanților la proces, fiind stabilită legătura telefonică a acestora.

Colegiul menționează, că instanța a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, argumentând detaliat hotărârile adoptate. Prin urmare, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Instanța de recurs menționează că în acțiunile ce i se incriminează inculpaților, se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art. 165 alin. (2) lit.d) Cod penal, astfel, Damaschin N. și Tihovschi S. au comis traficul de ființe umane, adică recrutarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită de mai multe persoane prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, iar Mavruian N., traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanei, cu consimțământul acesteia, pentru cerșetorie, săvârșită de mai multe persoane, prin amenințare, cu aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, și anume:

Recrutarea victimei potrivit art. 165 Cod penal, presupune racolarea, selectarea persoanelor traficate în vederea deplasării către punctul destinat, care este prezent în acțiunile inculpaților în raport cu partea vătămată xxx.

Astfel, acțiunea de recrutare în speță a fost manifestată prin faptul că inculpații prin înțelegere prealabilă și anume prin intermediul discuțiilor telefonice i-au organizat lui Mavruian N. întâlnirea cu partea vătămată, care, i-a propus acesteia să plece în Federația Rusă.

Transportarea, prin care se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat sau peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos.

La caz, din declarațiile părții vătămate s-a constatat că, inculpata Mavruian N. întru realizarea intențiilor sale infracționale, a organizat transportarea părții vătămate la locul de destinație, și anume, în Federația Rusă a plecat cu autobusul, iar biletele au fost procurate de Mavruian N. Totodată, transportul până în Chișinău de la Albu L. a fost achitat de către inculpata Mavruian N., inclusiv, cel de la Chișinău până la Leova și înapoi, unde partea vătămată a plecat pentru a-și lua pașaportul de la domiciliul său.

Adăpostirea victimei este plasarea acesteia într-un loc ferit pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficantul, iar din declarațiile părții vătămate xxx, rezultă că aceasta ajungând în xxx a fost adăpostită într-un apartament, iar după ce victima s-a adresat organelor de poliție, inculpata, fiul acesteia și partea vătămată au plecat în xxx.

Totodată, Colegiul remarcă că, acțiunea principală, sub oricare din modalitățile nominalizate mai sus, trebuie să fie însoțite de acțiunea sau inacțiunea adiacentă, în oricare din modalitățile specificate la art. 165 Cod penal.

Astfel, în cauză acțiunea adiacentă a fost manifestată prin amenințarea cu aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea victimei, înșelăciune și prin abuz de poziție de vulnerabilitate.

Din declarațiile victimei rezultă cert că ea a fost amenințată de inculpata Mavruian N. și anume, inculpata a amenințat-o că o va omorî dacă nu-i va restitui suma de 10 000 ruble, bani care i-a cheltuit cu aceasta. Mai mult, era hrănită o dată pe zi, din care motive a fost de acord să cerșească.

Înșelăciunea constă în inducerea în eroare și păgubirea unei persoane prin prezentarea drept adevărate a unor fapte mincinoase sau inversate în scopul de a obține pentru sine sau pentru altcineva realizarea traficului de persoane. Înșelăciunea ca metodă de săvârșire a infracțiunii se poate manifesta atât prin acțiuni active, care constau în comunicarea informațiilor false despre anumite circumstanțe sau fapte, cât și prin inacțiuni care rezidă în ascunderea, tăinuirea circumstanțelor sau faptelor reale.

Prin urmare, înșelăciunea a fost comisă prin inducerea în eroare a lui xxx, de către inculpați, referitor la natura muncii sau a serviciilor care urmau a fi prestate de aceasta. Lui xxx i s-a comunicat că ea va presta servicii de lipire a afișelor publicitare în Federația Rusă contra sumei de 5000 ruble, însă, ajungând la fața locului a fost obligată să practice cerșitul.

Confiscarea documentelor constituie lipsirea sub orice formă a victimei de documente de identitate, de călătorie ș.a. (pașaport, buletin de identitate, permis de ședere, documente de călătorie etc).

Abuzul de poziția de vulnerabilitate poate fi condiționată de diferiți factori cum ar fi: izolarea victimei, situația ei economică grea, psihică, afectarea familială sau lipsa de resurse sociale și altele. Abuzarea de situația de vulnerabilitate a victimei constituie element al traficului. Prin situația de vulnerabilitate a victimei urmează de înțeles orice tip de vulnerabilitate, fie ea psihică, afectivă, familială, socială sau economică. Se are în vedere ansamblul de situații disperate care poate face un om să accepte exploatarea sa.

Starea de vulnerabilitate este prezentă în speță, deoarece inculpații la momentul comiterii infracțiunii cunoșteau despre situația materială grea a familiei părții vătămate, fapt confirmat prin declarațiile date de xxx, a martorilor Albu L., Marin D., a inculpaților, care au relatat că partea vătămată se afla într-o situație materială grea, fiind alungată de părinți de acasă, nu avea ce mânca și unde locui, cât și prin informația prezentată de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova, prin care se confirmă că familia din care face parte victima este compusă din 5 persoane adulte, familie care a fost luată la evidența asistentului social, ca familie defavorizată.

La fel, urmează a fi menționat și faptul că, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 737a-2014, s-a constatat că xxx prezintă diagnoză de retardare mentală ușoară, ceea ce a dus la realizarea mai rapidă și fără careva eforturi în realizarea infracțiunii și anume de a înșela victima în scopul exploatării acesteia pentru a cerși, fapt amplificat de starea materială dificilă a ei.

Potrivit dispoziției art. 165 Cod penal, nu contează dacă victima a dat sau nu consimțământul de a fi traficată în scopul practicării cerșetoriei, deoarece acordul ei nu a fost dictat de libera alegere, dar de starea de vulnerabilitate. Mai mult ca atât, xxx a dat consimțământul de a pleca în Federația Rusă, însă nu pentru a practica cerșetoria, dar pentru a alipi afișe publicitare, ceea ce exprimă caracterul de înșelăciune în acțiunile inculpaților.

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de judecată, confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpații Mavruian N., Damaschin N. și Tihovschi S. a faptelor imputate, care întrunesc elementele infracțiunii a traficului de ființe umane.

Dezacordul autorilor recursurilor cu aprecierea probelor dată de către

instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Astfel, concluzia instanței de apel privind menținerea sentinței de condamnare a lui Mavruian N., Damaschin N. și Tihovschi S. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, este justă.

Cât privește argumentele inculpatului Tihovschi S. că acestuia i-au fost încălcate dreptul la apărare prin faptul că el fiind condamnat și deținut în penitenciar nu dispune de surse financiare pentru achitarea unui avocat, însă instanța de apel acordându-i avocat din oficiu, nu l-a chestionat privind acordul său referitor la avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat pentru a-i apăra drepturile, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și declarativ, care urmează a fi respins, deoarece nu are suport legal.

În acest sens, Colegiul reține că, art. 66 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează că inculpatul are dreptul la apărare și instanța de judecată îi asigură inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Pct. 5) alin. (2) al normei date prevede că, inculpatul are dreptul să aibă asistența unui apărător ales de el, iar dacă nu are mijloace de a plăti apărătorul să fie asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, precum și, în cazurile admise de lege, să renunțe la apărător și să se apere el însuși.

Conform prevederilor art. 322 Cod de procedură penală, apărătorul participă la judecarea cauzei și își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu prevederile art.67-69, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de recurs constată că, pentru ședința de judecată din 09 iunie 2016, instanța de apel a citat legal avocatul Gherța Mariana care a depus apel în numele lui Tihovschi S. Astfel, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Gherța M. a informat instanța că a fost desemnată din oficiu în calitate de apărător al inculpatului Tihovschi S. și nu va participa în continuare, din motiv că pleacă în concediu de maternitate, din care motiv a solicitat de a fi desemnat un alt apărător care va apăra interesele acestuia.

Prin urmare, potrivit solicitării din dosar (f.d.169, vol.IV), instanța de apel, a solicitat Oficiului Teritorial Chișinău al CNAJGS numirea avocatului din oficiu, pentru a asigura asistența juridică garantată de stat în privința inculpatului Tihovschi S., la examinarea cauzei în instanța de apel, fiind desemnat avocatul Zgherea V.

Astfel, la 08 februarie 2017, instanța de apel, a examinat cauza penală, cu participarea avocatului din oficiu, Zgherea V., unde, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel, s-a pus în discuție chestiunea privind participarea apărătorului din oficiu V. Zgherea, iar inculpatul a fost de acord ca să fie apărat de avocatul sus nominalizat, nefiind impus de către nimeni (f.d. 200, vol.IV).

La fel, Colegiu reține că, din partea inculpatului Tihovschi S. nu a parvenit cerere care ar confirma dorința acestuia de a-și alege un alt avocat, fapt confirmat și prin procesul-verbal al ședinței de judecată, de aceea instanța de apel a fost în drept să-i numească un apărător din oficiu. Mai mult, avocatul Zgherea V. i-a acordat inculpatului asistență juridică calificată, participând la judecarea cauzei în instanța de apel, expunându-și opinia referitor la caz.

Referitor la motivele invocate de inculpatul Tihovschi S. și avocatul acestuia Zgherea V., precum că inculpatul în instanța de fond a înaintat mai multe demersuri referitor la audierea martorilor Golub M., Rogac O., Aculenco T., Androșiuc V., Androșiuc V. și Tihovschi I. care pot confirma nevinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate, însă instanța le-a respins ca neîntemeiate, instanța de recurs conchide că, motivele date, urmează a fi respinse, deoarece nu are nici un suport legal și contravine materialelor cauzei.

Din materialele cauzei se constată că, printre probele acuzării, a fost și martorul Golub M., astfel, procurorul a înaintat demersuri către instanța de fond privind etaparea martorului Golub M., fiind amânate mai multe ședințe de judecată, însă martorul nominalizat prin cererile adresate instanței, a refuzat de a fi etapat, menționând că anterior a fost audiat de procuror, alte declarații nu are de adăugat. Astfel, instanța de fond, conformându-se prevederilor art. 370 Cod de procedură penală, a întreprins măsurile prevăzute de legea procesual-penală, care ar fi asigurat prezentarea martorului în instanța de judecată, iar în ședința din 01.03.2016, acuzatorul de stat s-a refuzat de martorul Golub M. Însă, inculpatul Tihovschi S. a insistat ca martorul să fie audiat, care după părerea lui poate relata circumstanțele cauzei.

Prin urmare, instanța ascultând părerea participanților la proces, a admis cererea procurorului privind renunțarea la martorul Golub M. acesta

fiind un drept al procurorului, precum, și a explicat inculpatului Tihovschi S. că martorul Golub M. a refuzat să fie etapat, mai mult că aceasta fiind o probă a acușării.

Cât privește solicitarea lui Tihovschi S. privind audierea martorului Rogac O., instanța de fond motivat a refuzat în audierea acestui martor, concluzionând că nu are relevanță asupra cauzei date.

La fel, argumentele lui Tihovschi S. precum că s-a solicitat audierea martorilor Aculenco T., Androșiu V., Androșiu V. și Tihovschi I., însă instanța de fond le-a respins, Colegiul penal menționează că potrivit procesului-verbal al ședințelor de judecată, careva demers în acest sens, nu a fost înaintat.

De asemenea, instanța constată că pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel, Tihovschi S. sau avocatul acestuia nu a formulat careva demersuri privind cercetarea suplimentară a careva probe.

Referitor la argumentul avocatului Bulbuc B. în numele lui Mavruian N. că instanța de apel a respins demersul avocatului de a fi audiați doi martori unul fiind feciorul inculpatei, și anume Duca Gr., care a fost și martorul ocular la împrejurările în care s-au derulat evenimentele în Federația Rusă, astfel, fiind îngrădit dreptul inculpatei la un proces echitabil și contradictoriu, instanța de recurs reține următoarele.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că la ședința de judecată în instanța de apel din 08.02.2017, avocatul Bulbuc B. și inculpata Mavruian N. au înaintat un demers de a fi audiați martorii Sandu Z. și Duca Gr., inculpata relatând că primul martor ar putea confirma că xxx și-a dat acordul de a pleca să cerșească, iar Duca Gr. ar putea comunica tot ce a avut loc în Federația Rusă.

Instanța audiind părțile și ținând cont de opiniile acestora, motivat a respins demersurile înaintate de avocat și inculpata Mavruian N.

Astfel, Colegiul reține că inculpatei nu i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prin faptul că s-a respins demersurile privind audierea martorilor nominalizați, deoarece probele enumerate nu sunt indicatorii în raport cu obiectul probațiunii din cauză. Mai mult că, pentru confirmarea elementului de fapt care constituie obiectul probei, au fost administrate suficiente mijloace de probe pertinente și concludente în cauza penală, care dovedesc cu certitudine vina inculpatei Mavruian N., astfel încât contradictorialitatea invocată de recurent nu denotă caracterul ilegal al hotărârilor contestate.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că nerecunoașterea vinovăției de către inculpați, urmează a fi apreciată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, inculpații urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Generalizând cele menționate, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bulbuc B. în numele lui Mavruian N., avocatul Tataru G. în numele lui Damaschin N., de inculpatul Tihovschi S. și avocatul acestuia Zgherea V. nu există și, potrivit legii, se impune respingerea lor ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatei Mavruian Nadejda, de avocatul Tataru Gheorghi în numele inculpatului Damaschin Nicolae, de inculpatul Tihovschi Sergiu și avocatul acestuia Zgherea Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2017, în cauza penală în privința lui *Mavruian Nadejda, Damaschin Nicolae și Tihovschi Sergiu*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru